

Voedselstelsel 'het diereproduksie nodig'

VOEDSEL van 'n dierlike oorsprong kan deel wees van 'n gesonde, volhoubare en etiese leefstyl, ondanks groeiende beweringe dat die teenoorgestelde waar is, sê prof. Pablo Gregorini, 'n dierewetenskaplike aan die Universiteit van Lincoln in Nebraska, Amerika.

Hy het onlangs in 'n artikel geskryf dat 'n drastiese beperking van vee in die voedselstelsel nie 'n goeie plan is nie.

Luidens die artikel is diervoedsel evolusionêr gepas en gesond vir mense. Navorsing word uitgelig wat wys dat veeboerdery 'n integrale deel van die oorkoepelende landboustelsel is, tot biodiversiteit en beter oesgewasproduksie bydra, terwyl dit voedsel-sekerheid en 'n verlossing van armoede vir sommige mense bewerkstellig.

In die stedelike Weste word diervoedsel egter universeel as ongesond, onvolhoubaar en oneties beskou – 'n standpunt wat volgens Gregorini die ingewikkeldheid van die voedselstelsel ignoreer.

Die vraag of enige voedselproduksiestelsel skadelik of skadeloos is, is een van ekstreme nuanses wat van verskillende geografiese en kulturele faktore afhang. Maar hoofstroom-, en meestal Westerse, argumente is daarop gemik om die internasionale werklikheid te ooreenvoelig.

Luidens die artikel bied diervoedselsoorte 'n wye spektrum van voedingstowwe wat nodig is vir die ontwikkeling, funksionering, gesondheid en

oorlewing van selweefsel.

Verskeie openbare wêreldwye instellings bepleit noumatige tot ernstige beperking van rooivleis, verwerkte vleis en versadigde vette, maar die wetenskaplike debat is nog nie afgehandel nie, sê Gregorini. Die bewyse wat aangebied is, is deur verskeie wetenskaplikes bevraagteken in die geval van rooivleis én versadigde vette, waarvan laasgenoemde nie eksklusief aan dierlike voedselsoorte is nie.

Die hoë verbruik van rooivleis word in die Westerse wêreld verbind met verskeie vorms van chroniese siektes, maar dié verbintenis is steeds swak in ander kulture waar rooivleis ingesluit is in 'n heilsame dieet.

Volgens Gregorini is die verbintenis tussen rooivleis en siektes veral ooglopend in Noord-Amerika en ander moderne Westerse lande waar vleis dikwels as kitsetes ingeneem word en waar verbruikers van baie rooivleis ook neig om in die algemeen minder gesonde diëte en lewenstyle te volg.

Hy wys daarop dat 'n Kanadese navorsingstudie bevind het die inname van meer vleis word net verbind met hoër kankerkoerse in mense wat die kleinste hoeveelhede vrugte en groente eet.

Verder vereis plant-gebaseerde diëte sorgvuldige beplanning en aanvullings of voldoende versterkte kossorte, wat vir baie mense moeilik kan wees om te bereik. Dit is veral die geval in liggings waar sulke

kossorte ontoeganklik of onbekostigbaar is of wanneer allergieë ander dieetbeperkings skep wat plantaardige stapelvoedsel, soos graan, ertjies of neute, uitsluit.

Veeboerdery wat goed bestuur word, kan tot die bestuur en gesondheid van eksostelsels bydra, terwyl kossorte van 'n hoë gehalte gelewer word deur die gebruik van hulpbronne wat andersins nie vir voedselproduksie aangewend sou word nie.

Ongeveer 'n kwart van die internasionale landbou-oppervlakte is nie geskik vir oesgewasse nie. As daar dus wegbeweeg word van dierlike landbou, sal die wêreld se voorsiening van voedingstowwe in gevaar gestel word. Dit kan lei tot 'n skerp toename in ander metaan-produiserende diere wat minder doeltreffend is om voer na voedsel om te skakel.

Die waarskynlikheid is hoog dat vrystellings deur wilde diere vervang of selfs verhoog kan word aangesien hedendaagse metaanproduksie vergelykbaar is met die historiese vlakke wat deur wilde diere geproduseer is, sê Gregorini.

Landbougrond wat vir saai- boerdery aangewend word en hoë vlakke van produktiwiteit het, het ook relatief lae vlakke van biodiversiteit.

Vee wat reg bestuur word, kan help om groter biodiversiteit te handhaaf wanneer onbewerkte, minder produktiewe gebiede bewei word. Dit is ook meer ekonomies doeltreffend.

Die integrasie van vee- en

saai- boerdery kan ook tot voordeel van plantvoedselproduksie wees deur middel van beter voedingstofherwinning met die minimum gebruik van onkruid- en plaagdoders.

Sover dit dieresorg betref, meen Gregorini veeboerdery kan bestempel word as 'n simbiotiese verhouding tussen mense en diere tot voordeel van albei. Dit is egter slegs die geval waar dieresorgstandaarde nagekom word en vee 'n waardige lewe kan lei.

Vergeleke met hul eweknieë wat 'n wrede lewe in die wildernis lei, ontvang vee skuil- ling, beter voeding tydens die winter, veteriniêre gesondheid en hulle word teen roofdiere beskerm.

Dierlike landbou kan ook 'n groot rol in kultuur, maatskaplike welstand, voedsel- sekerheid en die voorsiening van lewensbestaan speel.

Hy meen voedselbeleid benodig meer insig van die gemeenskap en wysheid van mense wat prakties in gesondheidsorg, die landbou, landskapbestuur en voedsel- sekerheid belê het.

Volgens hom is dit geregtig om kommerwekkende praktiese diereproduksie wat 'n ongunstige impak op mense, diere en die omgewing het, te bekijk. Wanneer dit behoorlik en in ooreenstemming met plaaslike ekosisteme en maatskaplike kontekste gedoen word, behoort veeteelt 'n deel van die oplossing te wees om openbare gesondheid en omgewingsveerkrachtigheid te verbeter. **LBW**

HIERDIE BLAD IS DEUR DIE RPO GEBORG.
 BERIGTE IS DEUR DIE RPO GESKRYF EN VERSKAF.
 RIG NAVRAE AAN DIE RPO BY TEL. 012 349 1102
 E-POS: rpo@lantic.net | WEBWERF: www.rpo.co.za